

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Kristýna Dvořáková

Název práce: "Vyrůstám ve vesničce": Disciplinace dětí v SOS vesničce

Oponoval: Mgr. Lukáš Dirga

1. CÍL PRÁCE (*uved'te, do jaké míry byl naplněn*):

Autorka si pro zpracování své bakalářské práce zvolila velmi zajímavé a sociologicky relevantní téma života a disciplinace dětí v SOS vesničkách. Svůj výzkum poté, dle mého názoru správně, zacílila na jednu vybranou SOS vesničku v Karlových Varech. Bohužel však musím konstatovat, že autorka potenciál tématu nevyužila a předložená práce je nekvalitní. Popis nedostatků práce uvádím níže.

Na straně 1 autorka definuje svou výzkumnou otázku, nebo lépe řečeno její výzkumný záměr, kterým je zjistit, jak jsou děti ve vesničce vychovávány a jakým způsobem probíhá jejich disciplinace (str. 1). Na straně 20 poté autorka specifikuje tři výzkumné otázky. Autorce se podařilo částečně odpovědět na první dvě otázky (jedná se však o deskripci a je tak otázka, zda bylo nutné realizovat výzkum). Na třetí otázku se autorce odpovědět nepodařilo. Její popis disciplinace dětí ve vesničce je velmi povrchní a nedostatečný. Navíc jej autorka žádným způsobem nepropojuje s teorií. Domnívám se tak, že stanoveného cíle dosaženo nebylo.

Na straně 1 navíc autorka uvádí, že se snažila nahlédnout, zda se daří SOS vesničce v Karlových Varech vychovávat děti v bezpečném, láskyplném a rodinném prostředí. Autorka k takovému závěru nemá (a ani nemohla mít) potřebná data. Jedná se tak o další dílčí záměr, který nebyl naplněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Obsahové zpracování práce je velmi slabé a to jak v teoretické, tak v metodologické části. Kvalita předložené práce je pro mě zklamáním. Autorka na straně 1 tvrdí, že v teoretické části obsáhne veškeré informace, které jsou nezbytné k pochopení vědeckého bádání. Veškeré informace určitě nepostihla a měla by se vyhnout takto generalizovaným a přehnaným tvrzením. Autorka dále v práci často prezentuje nepodložené argumenty a zavádějící údaje.

Příkladem může být tvrzení na straně 2, že v dnešní době je možné označit pouze jednu pětinu domácností jako úplnou nukleární rodinu. Autorka přitom neodkazuje na žádný aktuální relevantní statistický zdroj, ale odkazuje na dílo Iva Možného z roku 1999! Obdobný argument uvádí autorka na straně 6, kde pro změnu cituje dílo Matouška z roku 2003. Na straně 8 opět autorka pracuje se statistickými údaji, ale necituje žádné relevantní aktuální zdroje. Tato čísla tudíž nemusí být aktuálně platná a považují je tak za nepodložená.

V teoretické části přináší autorka popis mnoha definic rodiny, přičemž však není jasná vazba na výzkumnou otázku. Takováto deskripce zabíhá do zbytečností a není pro práci přínosná. Jako nadbytečný působí také zbytečně detailní popis historického vývoje náhradní rodinné péče v kapitole 2.3. Celkově autorka nepracuje s dostatečným množstvím odborných zdrojů. Například v kapitole 2.2. odkazuje na Sigmunda Freuda, Georga Herberta Meada, či Jeana Piageta, ale nikoho z nich necituje a nepracuje s jejich originálními texty. Opětovně tak není jasné, jak popis teorií socializace přispívá k

interpretaci zjištění autorky. Provázání jednotlivých kapitol v teoretické části práce navíc není propracované a kapitoly na sebe navazují jen velmi okrajově.

Za největší slabinu teoretické části práce však považuji absenci teorií vztahujících se k tématu disciplinace, které je ústředním předmětem zájmu autorky. Autorce tak chybí relevantní teoretický základ, který by mohla využít při interpretaci dat. Autorka se při interpretaci dat k teoretickým zdrojům vůbec nevztahuje a práce je tak nekoherentní. Teoretická část tak vlastně není teoretickou, jedná se pouze o výčet konceptů a definic, které vytváří určitou "slovní vatu", nicméně k interpretaci dat nijak nepřispívají a působí spíše nadbytečně.

Jako značně problematická se jeví také metodologická část práce. Metodologickou práci autorky považuji za nekvalitní. Jako první problém se jeví volba pouze jedné respondentky a provedení pouze jednoho rozhovoru, na jehož základě chce autorka formulovat závěry o fungování celé vesničky. To považuji za nevhodné a její postup za nesprávný (ačkoli se jej autorka snaží obhájit).

Autorka na straně 20 zdůvodňuje, proč si vybrala pouze jednu respondentku a proč nerealizovala zúčastněné pozorování. Rozhodnutí volby pouze jedné respondentky rozcívá na straně 23. Ani zde však nepovažuji její argumentaci za přesvědčivou. Volba dané respondentky byla v pořádku, ale jistě mohla autorka provést i další sběr dat (minimálně rozhovory se sociálními pracovníky, či dalším personálem, který popisuje na straně 28). V tom jí rozsah práce nijak nebrání (i když autorka uvádí, že nemohla provést další rozhovory, protože jí v tom bránil rozsah práce).

Autorka na straně 20 dále uvádí, že SOS vesnička v Karlových Varech již nefunguje jako jednotná organizace. Je tedy otázkou, zda o ní lze pořád hovořit jako o SOS vesničce, kterou autorka popisovala v teoretické části. Autorka se tomuto faktu nevěnuje a nijak jej neobjasňuje.

Velký problém mám také s etickým pojetím výzkumu. Na řadě míst sice autorka ubezpečuje čtenáře o jejím profesionálním přístupu, který zdůrazňuje zejména etické aspekty výzkumu, v práci však etické principy porušuje. Autorka uvádí, že byla bezvýhradně zajištěna anonymita respondentů a přitom uvádí jméno respondentky i jméno celé vesničky SOS (navíc zcela zbytečně uvádí na straně 28 jména dalších zaměstnankyň). Autorka tak, dle mého názoru, anonymitu respondentů zajistit nedokázala.

Závěrečnou část a interpretaci výsledků považuji za nedostatečnou a povrchní. Navíc bez jakéhokoli provázání s teorií. Jedná se tak do značné míry o deskripci, které by však mohlo být dosaženo i bez realizace vlastního výzkumu. Přínos předložené práce je značně omezený.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Ani formální úprava práce není bohužel zdařilá. Autorka neodsazuje odstavce, na řadě míst používá rozdílné typy písma (příkladem může být Obsah) a v práci se dopouští velkého množství překlepů (př. str. 1 - složitě místo složitá - první věta; z pravidla místo zpravidla na straně 4; chybějící písmeno "v" na str. 6 ve druhé větě kapitoly 2.2.; respektovat místo respektovala na str. 22; chybějící slovo "jsem" na str. 22 v poslední větě; době místo sobě na str. 23; překlepy v první citaci na str. 24 a mnoho dalšího).

Na některých místech práce se setkáme také s nelogickou skladbou vět (př. str. 5 "V současné době je možné, aby žena byla samoživitelka a o děti, domácnost i ekonomický chod zajistila sama"). Autorka dále v citacích z rozhovoru často používá dvě tečky za sebou a následné věty začíná malým písmenem (např. na str. 25).

Text se na řadě míst špatně čte s ohledem na fakt, že autorka nerozděluje velmi dlouhé pasáže textu do odstavců, příkladem je strana 14. Autorka také nedokázala sjednotit styl citací a odkazování na bibliografické zdroje. Na některých místech používá čárky, na některých místech středníky a dvojtečky. Jako příklad uvádím citace na stranách 14 a 15.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

S ohledem na velké množství nedostatků považuji kvalitu práce za nedostatečnou. Autorka bohužel nedokázala využít potenciál tématu, které si zvolila. Ani pokus o realizaci vlastního výzkumu, za což patří autorce uznání, na kvalitě práce nic nemění.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ *(jedna až tři):*

Mohla by autorka objasnit, zda dokázala zachovat anonymitu respondentky a účastníků výzkumu, případně jakým způsobem? Já se domnívám, že se autorce zachovat anonymitu participantů výzkumu nepodařilo. Autorka by měla při obhajobě mé tvrzení vyvrátit.

Autorka také v práci uvedla, že neprováděla pozorování. Zároveň však v práci popisuje, jak s respondentkou procházela prostory SOS vesničky a pozorovala reálné situace. Mohla by autorka vysvětlit, zda se tedy jednalo o pozorování, či nikoli?

V práci jsem nenašel poděkování autorky vedoucímu práce, které je běžnou součástí práce. Mohla by autorka vysvětlit, kde se v její práci poděkování vedoucímu nachází?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA *(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):*

S ohledem na výše uvedené nedostatky bohužel nemohu práci doporučit k obhajobě.

Datum: 12. 5. 2018

Podpis: